

اقدامات اداره کل راه و ترابری در دولت نهم

برای توسعه - عمران و آبادانی استان قم

وضعیت راههای استان قم

استان قم از نظر موقعیت جغرافیایی در یک منطقه بسیار حساس کشور واقع شده است و به همین علت راههای ارتباطی آن از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است چون از یک سو رابط بین استانهای صنعتی کشور به پایتخت بوده و از سوی دیگر نقطه ارتباط و اتصال کلیه استانهای جنوبی جنوب غرب و جنوب شرق کشور (که ۱۷ استان را شامل می شود) با مرکز می باشد.

راههای استان از گذشته هم به علت اینکه در مسیر راه ابریشم قرار گرفته بود دارای اهمیت خاصی بوده است که آثار باقیمانده از گذشته نشان دهنده این اهمیت می باشد.

اداره راه و ترابری استان تا سال ۷۵ بصورت اداره شهرستان وزیر نظر اداره کل راه و ترابری استان تهران مشغول فعالیت بود که بعد از استان شدن قم اداره شهرستان به اداره کل ارتقا یافت

استان قم از نظر موقعیت جغرافیایی در یک منطقه بسیار حساس کشور واقع شده است و به همین علت راههای ارتباطی آن از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است چون از یک سو رابط بین استانهای صنعتی کشور به پایتخت بوده و از سوی دیگر نقطه ارتباط و اتصال کلیه استانهای جنوبی جنوب غرب و جنوب شرق کشور (که ۱۷ استان را شامل می شود) با مرکز می باشد. علاوه بر این در حال حاضر راههای استان علاوه بر اهمیت استراتژیکی، از لحاظ سیاسی و زیارتی بودن نیز از اهمیت به سزایی برخوردار است و سالانه بیش از ۱۵ میلیون زائر از مراکز زیارتی شهر قم دیدن می کنند، که این عوامل دست به دست هم می دهند و سبب افزایش بارترافیکی در محورهای استان می شوند که البته بخش اعظم این تردها در محور اتوبان قم - تهران و قم - سلفچگان صورت می گیرد.

مجموع راههای حوزه استحفاظی استان در سال ۷۶، ۴۱۷ کیلومتر بوده است که این مقدار در پایان سال ۸۷ به ۶۹۳ کیلومتر افزایش یافته است و مجموع راههای روستائی این اداره کل بالغ بر ۱۳۱۹ کیلومتر می باشد.

قابلیتهای حمل و نقل جاده ای در استان:

* موقعیت ممتاز کشور در ترانزیت کالا و موقعیت مناسب استان به لحاظ قرار گرفتن در مسیر ۱۷ استان کشور

* امکان گسترش خدمات در مواردی چون تاسیسات بین راهی، تکنولوژیهای نوین حمل و نقل و امداد رسانی

* موقعیت ویژه سیاسی، فرهنگی و زیارتی استان

* نقش ویژه حمل و نقل در حفاظت محیط زیست و کاهش آلودگیها در صورت نوسازی ناوگان
* اشتغال زا بودن این صنعت که بعد از حرفه کشاورزی بیشترین اشتغال زایی را در جامعه دارد

- *ارتباط حمل و نقل با سایر بخشها و زیربنایی بودن آن در توسعه کشور
- * سهم عمده حمل و نقل زمینی در جابجایی کالا و مسافر نسبت به سایر روشهای حمل و نقل
- * سهم عمده حمل و نقل جاده ای در تولید ناخالص ملی کشور و اثرگذاری آن بر قیمتها و ...

جدول آماری راههای استان قم در سال ۸۷ و مقایسه آن با راههای استان قبل از انقلاب

نوع راه	طول راههای استان قم در پایان سال ۸۶	طول راههای استان قم در قبل از انقلاب
آزاد راه	۱۷۴	۰
بزرگراه	۱۱۱+۸۰۰	۰
راه اصلی	۱۶۵+۶۰۰	۲۳۹
راه فرعی	۱۹۸+۳۰۰	۱۰۳/۵
راه دسترسی	۴۳+۸۰۰	۰
جمع	۶۹۳/۵۰۰	۳۴۲/۵
راه روستائی	۱۳۱۹	۵۴۹/۵
جمع کل	۲۰۱۲/۵	۵۴۹/۵

مهمترین پروژه های اجرا شده توسط این اداره کل در طی ۴ سال گذشته به شرح زیر می باشد .

- تعریض پل جمکران که باعث رفع یک از نقاط پرحادثه و تسهیل در تردد و سائط نقلیه در این نقطه گردید
 - احداث پل جمکران بر روی راه آهن که به دلیل ترافیک زیاد محور قم - کاشان و واقع شدن پل نزدیک مسجد جمکران ، حجم ترافیک در ایام خاص خصوصا سه شنبه ها و پنجشنبه ها بسیار بالا بود که با احداث این پل تا حد زیادی از این ترافیک کاسته شد

- اجرای سیستم روشنایی در محور سلفچگان و اتوبان قم - تهران و سایر نقاط به طول بیش از ۷۰ کیلومتر
 - اصلاح پیچ ورجان - حیدرآباد - عبدلآباد و تکمیل و بهره برداری از نقاط سانحه خیز محور قم - کاشان شامل دور برگردان مسجد مقدس جمکران - قم و ایمن سازی سه راهی لنگرود بصورت اساسی
 - احداث ۲ دستگاه پل در محورهای حوزه استحفاظی

- بهسازی قسمت های مختلف اتوبان قم - تهران

- مطالعه و احداث واریانت کاروانسراسنگی - طغرود بطول ۲۳ کیلومتر

- بهسازی محور قم - آوه بطول ۱۶ کیلومتر

بهسازی و روکش آسفالت اتوبان قم - تهران با استفاده از الیاف ژئوتکستایل که همه ساله بخشهای از آن بهسازی و روکش می گردد.

- احداث تقاطع غیر همسطح ۱۹ دی و رفع یکی از نقاط پر حادثه کمربندی قم
 - احداث راه اصلی آوه - قم بطول ۱۷ کیلومتر که با توجه به اینکه این مسیر دارای قوسهای بسیار با شعاع کم بود از نقاط پر حادثه استان به شمار می رفت که با احداث این راه مشکلات آن نیز مرتفع گردید.
 - احداث قطعه اول راه قم - نیزار بطول ۸/۵ کیلومتر (ضمن قطعات دوم - سوم و چهارم در دست اجراست و بخشهایی از آن تا پایان سال جاری به بهره برداری خواهد رسید)
 - احداث راه ارتباطی شهرک صنعتی محمود آباد در اتوبان قم تهران که به طور مشترک برای این شهرک و مجتمع مهتاب احداث گردید.
 - پروژه احداث جاده قم - گرمسار (قطعات اول و دوم) که این پروژه از ابتدای شهریور ۸۳ عملیات اجرایی آن شروع شده است و در سال جاری به بهره برداری خواهد رسید
 - پروژه احداث راه فرعی پردیسان به ورجان به طول ۱۷ کیلومتر
 - احداث تقاطع غیر همسطح شاه جمال با ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی
 - پروژه احداث باند دوم جاده قدیم قم - تهران بطول ۱۰ کیلومتر در دو باندرفت و برگشت با هدف افزایش ایمنی و سهولت دسترسی به شهرک صنعتی شکوهیه
 - پروژه بهسازی و تعریض محور قدیم قم - تهران
 - تعمیر و ترمیم اساسی تیرهای پل تقاطع غیر همسطح سفلیچگان و پل نعلبندان در اتوبان قم - تهران
 - بهسازی محور سفلیچگان - قم به طول ۳۷ کیلومتر
- کاهش آمار تلفات جاده ای طی سالهای اخیر به عنوان مهمترین دستاورد**

آمار کشته شدگان تصادفات بر اساس آمار پزشکی قانونی و پلیس راه در سه ساله اخیر به شرح ذیل می باشد:

سال	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	ملاحظات
تعداد کشته	۳۵۵	۲۷۱	۲۶۵	
درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۲۳/۶٪	۳-٪	

با مقایسه آمار ملاحظه می شود که سال ۸۶ در مقایسه با سال ۸۵، ۲۳/۶٪ کاهش تلفات داشته است این در حالی است که تعهد وزارت راه و ترابری کاهش ۲۰ درصد بوده است. با حفظ این کاهش در سال ۸۴ این اداره کل رتبه اول را بدست آورده و در سال ۸۵ رتبه ۵ در کشور بدست آورده. در سال

۸۷ جزء استانهای برتر به لحاظ کاهش بوده ایم. که نامه وزیر محترم راه و ترابری خطاب به استانداری و تقدیر و تشکر به پیوست ایفاد می گردد به صورت کلی طبق آمار پلیس راه و وزارت راه و ترابری استان قم در بخش کاهش تصادفات جاده ای نسبت به کل کشور وضعیت بهینه تر دارد این در صورتی است که ترافیک ۱۷ استان کشور از محورهای این استان عبور می نماید. ضمن اینکه محور کمربندی قم - اراک و قم - کاشان که بخش عمده ای از تصادفات (۷۳٪) در این دو محور نیز صورت گرفته است مربوط به عابرین پیاده است لذا می طلبد با توجه به اینکه حوزه خدمات شهری می باشد ضمن اینکه به دلیل ایجاد راههای دسترسی غیرمجاز از طرف شهرداری در این دو محور ، حداقل نسبت به نصب چندین پل عابر پیاده در این دو محور اقدام نماید در کلیه استانها نزدیک به ۲۵٪ الی ۳۰٪ از اعتبارات عمرانی استان به فصل حمل و نقل اختصاص می یابد که متأسفانه در این استان کمتر از ۱۰٪ به فصل حمل و نقل اختصاص می یابد که این رقم با نرم کشوری و جهانی فاصله بسیار زیادی دارد.

علیرغم بالا بودن آمار تصادفات در سطح راههای استان و احساس نگرانی مسئولان ذیربط و همچنین افزایش تولید سالانه خودرو در کشور و رشد ترافیک در محورهای استان خوشبختانه در استان قم طی سالهای گذشته آمار تلفات ناشی از تصادفات جاده ای کاهش محسوسی داشته است که از مهمترین علل کاهش تصادفات جاده ای در محورهای استان می توان به عوامل زیر اشاره کرد.

* رشد اعتبارات بخش راهداری نسبت به سالهای گذشته که چه اعتبارات ملی و چه اعتبارات استانی در سالهای اخیر که از یک روند صعودی برخوردار بوده و بخش اعظم این اعتبارات در خصوص بهسازی و روکش آسفالت راههای اصلی استان هزینه شده است و نتیجه این امر ایجاد سطح نسبتاً روان و دارای ایمنی در جاده های استان شده است .

* تعامل خوب پلیس راه با اداره کل راه و ترابری استان و حضور به موقع و پررنگ نیروهای زحمتکش پلیس راه در جهت هدایت و کنترل ترافیک محورهای استان و همچنین نصب و استفاده از دوربینهای سرعت سنج در محورهای پرتردد استان .

* برنامه ریزی در جهت ایجاد ایمنی در جاده ها و شناسایی و رفع نقاط حادثه خیز که طی سالهای گذشته کمیته ای متشکل از پلیس راه، سازمان حمل و نقل و اداره کل راه و ترابری استان تشکیل و ۲۷ نقطه حادثه خیز استان شناسایی شد که با مطالعات انجام شده و بر اساس تعداد تصادفات و شدت تصادفات در نقاط مذکور تعداد ۵ نقطه حادثه خیز که بیشترین آمار تصادفات، مربوط به این نقاط بوده تاکنون اصلاح شده است

* انجام به موقع خط کشی در سطح راهها و نصب علائم ایمنی بر اساس آئین نامه طرح هندسی راهها

* بالا رفتن فرهنگ عمومی رانندگان و استفاده کنندگان از راهها در خصوص رعایت موارد ایمنی که نتیجه فرهنگ سازی و تلاش اصحاب رسانه ها و مطبوعات خصوصا صدا و سیما بوده است.

* اجرای شیارهای لرزاننده به طول ۱۰۰ کیلومتر در محورهای آزادراه قم - تهران و جاده قدیم اصفهان برای اولین بار در کشور که بنا به اظهار عزیزان پلیس راه آمار خروج از محور در مقاطعی که شیارهای مذکور اجرا گردیده است به حد صفر تنزل نموده است .

* اجرای بهسازی و روکش آسفالت در کلیه راههای شریانی استان و روکش آسفالت ۹۵ درصد راههای روستائی استانی به نحوی که هیچ سطح ناهمواری در محورهای شریانی استان وجود ندارد

* حضور مستمر راهداران در راههای حوزه های استحفاظی و ایام تعطیلات هفته و ایام خاص به منظور جلوگیری از تشدید و زنجیره ای شدن تصادفات

* احداث رمپ و لوپها و تکمیل تقاطع غیرهمسطح شهید دستغیب واقع در کمربندی با محور قدیم قم - تهران

* احداث پل جدید مقابل قبرستان بقیع که پل قدیم دارای قوس افقی و قائم توام بوده است

* احداث پل جمکران بر روی راه آهن که به دلیل ترافیک زیاد محور قم - کاشان و واقع شدن پل نزدیک مسجد جمکران ، حجم ترافیک در ایام خاص کاهش پیدا کرد.

* تعریض پل مجاور پاسگاه پلیس راه قم - کاشان

* اجرای سیستم روشنایی در محور سلفچگان و اتوبان قم - تهران و سایر نقاط

* اصلاح پیچ ورجان - حیدرآباد ، رفع نقطه پرحادثه محور قم - کاشان شامل دوربرگردان مسجد جمکران قم و ایمن سازی سه راهی لنگرود

* مطالعه و جانمایی علائم کل حوزه استحفاظی استان (اولین استان در کشور)

* نصب چراغ های گردان به رنگ آژیر پلیس به تعداد ۱۰۰ دستگاه در نقاط پرحادثه

* آشکارسازی تقاطعات غیرهمسطح ، مدخل عوارضی و نیز استفاده از علائم متفاوت با علائم راههای ایران به صورت لوزی با حاشیه شبرگ فسفری که با اجرای این علائم آمار تصادفات در مقطع پرحادثه علی آباد به طول ۱۰ کیلومتر در آزادراه قم - تهران به صفر رسیده است.

* بالا بردن ارتفاع آزاد عبور تقاطع غیرهمسطح سلفچگان با کف برداری و

* احداث و چهار خطه نمودن محور قدیم قم - کاشان از ابتدای مسیر به طول حداقل ۱۵ کیلومتر

* ایمن سازی و آرام سازی ترافیک در پیچ نیزار که از زمان اجراء آمار واژگونی در نقطه مذکور به حداقل ممکن رسیده است

* انجام عملیات راهداری تابستانی و زمستانی لکه گیری ، درزگیری و شانه سازی در محورهای مختلف و اجرای سایر پروژه های عمرانی در محورهای استان که موارد مهم آن در قسمت قبل بیان شد از عمده ترین عوامل تاثیر گذار در کاهش تصادفات جاده ای در بخش عوامل مربوط به سهم راه در تصادفات بوده است.

علاوه بر کارهای عمده در امر نگهداری راه و احداث راه فعالیت های راهداری تابستانی و زمستانی بطور مستمر توسط این اداره کل انجام می گیرد که اهم عناوین فعالیت های راهداری مستمر و سالیانه به شرح زیر می باشد .

نصب جانپناه - نصب علائم اطلاعاتی - نصب گاردریل - نصب تودلی گاردریل - نصب چشم گربه ای - لکه گیری با آسفالت سرد و گرم - نمک پاشی و شن ریزی - برف روبی در فصل زمستان - تنظیم قنوها و تراشه برداری - تسطیح حریم قانونی راه - رگلاژ شانه توسط گریدر - ریزش برداری - انجام گشتهای راهداری - تعمیرات گاردریل - پاکسازی حریم قانونی راه از نخاله های تخلیه شده - پاکسازی تصادفات

-پاکسازی جزیره وسط و کنارنیو جرسی ها -شستشوی تابلوها و گاردریلها -رنگ آمیزی نرده پلها - لایروبی دهانه پلها-درز گیری آسفالت -خط کشی سرد و گرم -خط کشی اسکرید -اکستروژن نگهداری از فضای سبز حاشیه راهها -نگهداری از سیستم روشنایی در محورهای دارای روشنایی و...

بخش راه روستایی

مهمترین دستاوردهای این اداره کل در زمینه راههای روستایی این است که تمام روستاهای بالای ۱۰ خانوار در استان قم در حال حاضر از راه آسفالت و مناسب برخوردارند. اما از مهمترین پروژه های قابل ذکر در حوزه راههای روستایی که از سال ۸۳ تا کنون اجرا شده است، می توان به موارد زیر اشاره نمود.

- روکش آسفالت راه روستائی جنت آباد به طول ۹ کیلومتر
- روکش آسفالت راه روستائی حیدرآباد به طول ۳/۷ کیلومتر
- بهسازی آسفالت راه روستائی ملک آباد به طول ۵ کیلومتر
- بهسازی آسفالت راه روستائی دولت آباد آقا به طول ۵/۵ کیلومتر
- بهسازی آسفالت راه روستائی خرم آباد به طول ۴/۵ کیلومتر
- بهسازی آسفالت راه روستائی نورآباد به باقرآباد به طول ۲/۵ کیلومتر
- بهسازی آسفالت راه روستائی انتهای جاده دولت آباد گازران به طول ۱ کیلومتر
- بهسازی آسفالت راه روستائی سه راهی زیزگان به جریک آغاج به طول ۴/۴ کیلومتر
- زیرسازی و آسفالت جاده ساریه خاتون به طول ۱/۵ کیلومتر
- زیرسازی نعمت آباد - عباس آباد - ایلج بلاغی به طول ۸ کیلومتر
- سه راهی مشک آباد به علی آباد کورگل به طول ۶ کیلومتر
- آسفالت ادامه محور قمرود به کوه سفید به طول ۱۰ کیلومتر
- آسفالت ادامه راه جریک آغاج به طول ۸ کیلومتر
- احداث و آسفالت راه روستائی شهید بهشتی (جاده قدیم قم - تهران)
- احداث و آسفالت راه روستائی سینک (جاده قدیم قم - تهران)
- احداث و آسفالت راه روستائی مشک آباد
- احداث و آسفالت راه روستائی قمرود
- احداث و آسفالت راه روستائی جنداب (بخش مرکزی)
- احداث و آسفالت راه روستائی تاج خاتون (بخش مرکزی)
- احداث و آسفالت راه روستائی خلیج آباد و خدیجه خاتون (بخش کهک)

- روکش آسفالت راه روستائی و شنوه

- احداث و آسفالت راه روستائی علی آباد نیزار

- احداث و آسفالت راه روستائی مهر زمین و بخش خلجستان

- احداث و آسفالت راه روستائی سلفچگان (بخش مرکزی)

- زیر سازی و آسفالت راه روستائی دولت آباد (بخش جعفر آباد)

- احداث پل سناوندو پل حسن آباد (بخش خلجستان)

- بهسازی و آسفالت سه راهی زیزگان به جریک آغاج

- بهسازی و آسفالت راه روستائی دولت آباد آقا

- بهسازی و آسفالت راه روستائی کریم آباد

- بهسازی و آسفالت راه روستائی علی آباد کورگل

- زیر سازی راه روستائی عباس آباد - نعمت آباد

- زیر سازی و آسفالت راه روستائی ساریه خاتون

- احداث و زیر سازی راه روستائی چشمه پلنگی

انجام امور راهداری راههای روستائی بطور مستمر اعم از خط کشی و نصب گاردریل و نصب علائم -

لکه گیری - شانه سازی - برفروبی - تنقیه پلها و.....

اهم فعالیتها و هدف گذاری سال ۸۸ اداره کل راه و ترابری :

* اتمام پروژه های نیمه تمام سال ۸۷ شامل : تکمیل کنار گذر جنوب شرقی ، تکمیل تقاطع غیر همسطح

شاه جمال (خرمشهر) ، تسریع در اجرای عملیات قطعه سوم و چهارم راه قم - نیزار که ورودی جنوب

شرقی قم می باشد ، اتمام پروژه چهار خطه کردن جاده قدیم قم - تهران ، تکمیل دوربرگردان و

تعریض محور قدیم قم - کاشان تا سه راهی لنگرود ، تکمیل راه قم - آوه ، اتمام راه قم - گرمسار و

تقاطع های آن ، اتمام پروژه راه دسترسی به ایستگاه راه آهن محمدیه و حذف حداقل چهار نقطه از نقاط

پر حادثه که قبلا در محورهای استان مطالعه و شناسایی شده است .

* پیگیری اعتبار و شروع برخی از پروژه های مهم و حیاتی استان شامل : اجرای کنار گذر شمال غربی ،

ارتقاء ایمنی راه قم - آوه و

آنچه سرلومه و مورد هدف گذاری این اداره کل در سال ۸۸ است مفض روند کاهش تلفات جاده ای از

۲۷ به ۳۰ درصد و راهداری با ارتقاء شفافصهای نگهداری و ایمنی راههای استان در سایه تلاش و بهره

وری با تکیه بر نوآوری و زیبا سازی منظر ماشیه (راهها خصوصا مبادی ورودی شهر مقدس قم می باشد .